

30. jan. 1836

AFSENDER

Martinus Rørbye

MODTAGER

Jørgen Hansen Koch

FAKTA

Dokumenttype:

Brev

Generel kommentar:

Brev nr. 63 på Rørbyes liste over afsendte breve 1834-37.

Afsendersted:

Konstantinopel

Modtagersted:

København

Omtalte personer:

Nicolai Abraham Holten

Philip Romani

Henriette Wulff

Arkivplacering:

Det kgl. Bibliotek, NKS 2335, 2°

TRANSSKRIFTION

Constantinopel den 30te Januar 1836.

Førend jeg forlader Constantinopel maae jeg ikke undlade at underrette Dem derom kjære Her Etatsraad; det glæder mig nu at kunne siige, at jeg troer, at denne Reise ikke har skuffet min Forventning. Havde Aarstiden her ikke været saa streng, ville jeg endvidere have kunnet skattet det maleriske der her overalt findes, men Kulden var her i Slutningen af forrige Aar, og Begyndelsen af dette stegen til 10 Grader, og dette forbunden med næsten uophørligt Sneeveier og nu Regnen, har gjort et stort Skaar i min Nydelse, og meget ofte gjort mig det aldeeles umuligt at tegne. Saaledes gik mere end 14 Dage ganske fortabt i Begyndelsen af mit Ophold her, og da der ikke var Kakkelovn i de Værelser jeg beboede, var Opholdet næsten en sand Qual. Det er nu bedre, og jeg har benyttet den Leilighed der tilbødes paa beste Maade med at tegne saaat jeg altid har nogle Erindringer at medbringe herfra, og naer disse ikke mere ere tilstrækkelige, da har jeg saavel i min Indbildning indpræntet mig det heele Tyrkeliv, at jeg nok troer at kunne male et Par Billeder deraf. Saa vanskeligt det ogsaa var at tegne Noget offentligt her, troer jeg dog, at det maae have været meget værre før, og hvad der nu generer mest, er den uhyre Lyst til at see Mennesker og Ting afbildede. Med Reformerne ere ogsaa Kunstsandsen vaagnet, som det lader, og da Sultanen selv fleere gange er tegnet og malet, ja hænger saagar offentligt til Salg i slet kolorerede Billeder, saa gjør nu enhver sig en Fornøielse og Ære, af at see sig selv paa Papiret, og havde jeg været længere her, ville dette have været mig til Pecuniær Nytte; thi det har ikke manglet paa Leilighed til Saadant, som jeg imidlertid har maattet afslaae, da jeg synes, at jeg i den •2• korte Tiid bedre kunne benytte Tiiden for mig selv. En høist comisk Tildragelse havde jeg forgangne Dag inde i det varme Bad Magmud Pachas,¹ som jeg for ret at betragte, besøgte paa samme Maade, som en af de andre Badegjæster. Den danske Dragoman² havde Dagen i Forveien været der med mig, og sagt, at jeg ville komme igjen for at tegne noget; formodentlig maae han da have omtalt til Ejerne, at jeg kunne ogsaa tegne Mennesker, thi som jeg best sad omringet af Tyrkerne, som saae paa hvad jeg tegnede, kom han, med en drabelig Herre, som for ikke noget Øjeblik at tabe Synet af sin Værdighed, saagar i Badet havde den store Orden af Brillanter paa sit Bryst. Der begyndte nu en høist snurrig Konversation imellem os, da jeg ikke forstod et Ord af hvad de sagde. Ejeren presserede den Fremmede, som en mægtig Person, Pascha og Komandeur for Kavalleriet, og han forlangte, at jeg skulle tegne hans Portrait, det skulle saa vit jeg forstod være i hans heele Stats, han vilde

have hans Sabel ved Siden, og staae i en imponerende Stilling, som han nu viiste mig, og isandhed det kostede mig Møje at lade være a[t le]e, da jeg saae den drabelige Mine. Jeg lovede paa beste Maade at opfylde hans Villie, omenskjøndt der nu nok ikke bliver noget af da Reisen alt er bestemt til paa Mandag; men dette kunne jeg ikke siige ham. Da han var gaaet, fortalte de andre mig ved Gebærden, at det var rigtigt at jeg tegnede den Mand; thi han var baade meget riig og mægtig. Sant er det, at man kunne see at han havde noget at betyde; da jeg kom ud fortalte Bindsbøll mig, at der i det forreste Værelse, hvor han havde tegnet, havde været Execution, og at denne samme Pascha, ved egen Haand havde givet en Tyrk Bastonade, efter en foregaaende meget kort Rettergang hvori han selv dømte. I øvrigt kan jeg ikke andet end rose Tyrkerne, jeg synes at det er et af de mest godmodige Folk, jeg kjender, og mod Fremmede ere de høist artige. Det maae have seet slemmere ud, da De var her; nu kan man med den største Sikkerhed gaae, næsten hvor man lyster, jeg maae herfra dog undtage Seraillet, ●3● og i Moskeerne; men ogsaa i en af disse, nemlig Solimanie, har jeg funden Leilighed til at komme ind i, dog dette var et Slags Vovestykke, som man maae være glad ved at vore sluppen godt fra. – Da nu mine i Athen laante Penge ere forbie, maae jeg saa nødig jeg end vil forlade Constantinopel; jeg haaber i Athen at finde Brev fra Etatsraaden eller Brev med Penge, hvorom jeg tog mig den Frihed at beede Dem anmode Konferentsraad Holten;³ skulle disse Penge ikke være ankomne, da maae jeg igjen tage min Tilflugt til Fremmede, for ikke at komme i Forlegenhed, eller maaske komme til at blive længere der, end det er min Bestemmelse. Det er en af de store Ubehageligheder, som en laant Reise til Constantinopel fører med sig; men det er nu gjort og hidindtil har jeg ikke haft Aarsag til at fortryde det. – Da jeg synes, at jeg burde underrette Academiet om hvor jeg opholdt mig, og hvad jeg bestilte, har jeg skreven indlagte Brev, som jeg maae beede Dem at være saa god at tage Dem af. Jeg slutter disse Linnier [med] mange Hilsener til Deres Familie, naer jeg kommer hjem, sk[al jeg] have den Ere at viise Frøken Jette⁴ hvorledes en Tyrk seer ud; thi [at] see paa mine italienske Tegninger har hun vel ingen Lyst. Undskyld kjære Her Etatsraad, at jeg bebyrder Dem med mit Skriverie; men jeg smigrer mig med, at de De har lidt Interesse for mig, og jeg er derfor altid
Deres saare forbundne
M. Rørbye.

³ Se dagbogen 30. januar 1836.

KILDER TIL DANSK KUNSTHISTORIE

NY CARLSBERGFONDET

² Philip Romani.

³ Nicolai Abraham Holten.

⁴ Henriette Wulff.

KILDER TIL
DANSK
KUNSTHISTORIE

NY CARLSBERGFONDET

